

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Krakowie

LKR.410.001.05.2024

Pani Maria Zięba
Dyrektor
Krajowego Biura Wyborczego
Delegatura w Nowym Sączu
ul. Gorzkowska 30
33-300 Nowy Sącz

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/24/001 Wykonanie budżetu państwa w 2023 r. – wykonanie planu finansowego Krajowego Biura
Wyborczego Delegatura w Nowym Sączu w ramach części 11

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Krajowe Biuro Wyborcze Delegatura w Nowym Sączu, ul. Gorzkowska 30, 33-300 Nowy Sącz (<i>Delegatura KBW</i>)
Kierownik jednostki kontrolowanej	Maria Zięba, Dyrektor Delegatury od dnia 1 czerwca 2011 r.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ¹
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Krakowie
Kontroler/Kontrolerzy	Łukasz Chudzik, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LKR/151/2023 z 21 grudnia 2023 r. (akta kontroli str.1-2, 540)

II. Cel i zakres kontroli

Cel kontroli	<p>Celem kontroli było dokonanie oceny wykonania planu finansowego na 2023 r. przez Delegaturę KBW pod względem legalności, celowości, rzetelności i gospodarności. Ocenie podlegały w szczególności:</p> <ul style="list-style-type: none"> – realizacja wydatków budżetu państwa, – sporządzenie rocznych sprawozdań budżetowych oraz sprawozdań za IV kwartał 2023 r. w zakresie operacji finansowych, – system kontroli zarządczej w zakresie prawidłowości sporządzania sprawozdań. <p>Ponadto przeprowadzono analizę porównawczą danych ujętych w rocznym sprawozdaniu Rb-27 z wykonania planu dochodów budżetowych z wynikami roku ubiegłego.</p>
Zakres kontroli	<p>Podstawą sformułowania oceny wymienionych wyżej obszarów były ustalenia dokonane w wyniku następujących działań kontrolnych:</p> <ul style="list-style-type: none"> – analiza realizacji wydatków budżetu państwa, w tym efektów uzyskanych w wyniku wydatkowania środków, – kontrola wykorzystania środków otrzymanych z rezerw budżetowych, – szczegółowa analiza wybranej próby wydatków dysponenta III stopnia, – analiza wybranych postępowań o udzielenie zamówienia publicznego, – analiza przyznania, wykorzystania i rozliczenia wybranych dotacji – analiza stanu zobowiązań, – analiza prawidłowości sporządzenia wybranych sprawozdań, – analiza stosowanych przez dysponenta procedur kontroli zarządczej dotyczących sporządzania sprawozdań. <p>Opis ustaleń kontrolnych przedstawiono w części IV. <i>Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny częściowej kontrolowanej działalności.</i></p>

¹ Dz. U. z 2022 r. poz. 623, dalej: ustawa o NIK.

III. Ocena ogólna² kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie wykonanie planu finansowego Delegatury KBW na 2023 r.

Uzasadnienie
oceny ogólnej

W wyniku kontroli 9,5% wydatków stwierdzono, że zostały one poniesione z zachowaniem zasad gospodarowania środkami publicznymi określonych w ustawie z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych³. Nie stwierdzono niecelowego i niegospodarnego wydatkowania środków publicznych. Objęte badaniem środki z rezerwy celowej w wysokości 61,8% przyznanych kwot zostały wykorzystane zgodnie z przeznaczeniem. NIK ocenia jako działanie nierzetelne wprowadzenie do systemu Trezor wniosku o nadmiarze środków z rezerwy celowej na dotacje przekazywane dla j.s.t. na wypłaty diet dla mężów zaufania po upływie 25 dni od dnia uzyskania informacji o skali wykorzystania środków na ten cel. Nieprawidłowość ta nie miała jednak wpływu na ocenę wykonania planu finansowego wydatków.

Kontrola 9,6% udzielonych dotacji wykazała, że zostały one przekazane jednostkom samorządu terytorialnego w kwotach i terminach umożliwiającym organizację i przeprowadzenie wyborów oraz prowadzenie i aktualizację rejestrów wyborców. Dyrektor Delegatury sprawowała rzetelny nadzór nad wykorzystaniem i rozliczeniem przekazanych dotacji.

Sprawozdania budżetowe za 2023 r. oraz sprawozdania w zakresie operacji finansowych za IV kwartał 2023 r. były zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej, a przyjęte wewnętrzne uregulowania w zakresie ich sporządzania oraz kontroli zarządczej zapewniały właściwy nadzór nad ich prawidłowością.

IV. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny częściowej⁴ kontrolowanej działalności

1. Dochody budżetowe

OBSZAR

Opis stanu
faktycznego

Delegatura KBW nie planowała i nie wykonała na 2023 r., podobnie jak na 2022 r., dochodów budżetowych.

Na koniec 2023 r., zgodnie ze sprawozdaniem z wykonania planu dochodów budżetowych (Rb-27), nie wystąpiły należności pozostałe do zapłaty.

(akta kontroli str. 305-306, 539)

2. Wydatki budżetu państwa

OBSZAR

Opis stanu
faktycznego

Delegatura KBW zrealizowała wydatki w kwocie 9167,30 tys. zł (w tym 7718,2 tys. zł ze środków z rezerwy celowej), w czterech rozdziałach:

- 75101 *Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa* – 1449,2 tys. zł, tj. 15,8% wydatków ogółem,
- 75108 *Wybory do Sejmu i Senatu* – 7507 tys. zł, tj. 81,9% wydatków ogółem,

² W kontroli wykonania budżetu państwa w 2022 r. Najwyższa Izba Kontroli stosuje następujące oceny: pozytywna i negatywna. W przypadku gdy nie zostały spełnione kryteria ani dla oceny pozytywnej, ani dla negatywnej stosuje się ocenę w formie opisowej.

³ Dz. U. z 2023 r. poz. 1270. ze zm. Dalej: uofp.

⁴ Oceny częściowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena częściowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

- 75109 Wybory do rad gmin, rad powiatów i sejmików województw, wybory wójtów, burmistrzów i prezydentów miast oraz referenda gminne, powiatowe i wojewódzkie – 31,5 tys. zł, tj. 0,3% wydatków ogółem,
- 75110 Referenda ogólnokrajowe i konstytucyjne – 179,7 tys. zł, tj. 2,0% wydatków ogółem.

Wydatki w odniesieniu do planu po zmianach (10 653,1 tys. zł) wykonano w 86%. Przyczyną niezrealizowania zaplanowanych wydatków w 2023 r. w kwocie 1485,8 tys. zł było m.in. niewykorzystanie przez gminy części dotacji przeznaczonych na organizację wyborów do Sejmu i Senatu (Rozdział 75108 – wykonanie 84,4%), wyborów uzupełniających do rad gmin (rozdział 75109 – wykonanie 98%) oraz organizację referendum ogólnokrajowego (rozdział 75110 – wykonanie 91%). Delegatura KBW opracowała plan wydatków na przeprowadzenie wyborów w oparciu o wskaźniki przekazane przez Szefa Krajowego Biura Wyborczego.

W porównaniu do 2022 r. wydatki były wyższe o 7775,1 tys. zł, tj. o 658,4%. Wynikało to z faktu, że w 2022 r. nie odbyły się wybory do Sejmu i Senatu, referenda ogólnokrajowe, wybory prezydenckie, wobec czego delegatura KBW nie realizowała wydatków w tym zakresie. Na koniec 2023, jak i 2022 roku nie wystąpiły wydatki niewygasające.

(akta kontroli str. 153-154, 169-172, 307-315)

Rezerwy celowe

W 2023 r. plan wydatków Delegatury został zwiększony środkami z rezerwy celowej o kwotę 9194,2 tys. zł⁵ z przeznaczeniem na przygotowanie i przeprowadzenie:

- wyborów do Sejmu i Senatu (rozdział 75108) w wysokości 8937,6 tys. zł, (97,2% ogółu),
- wyborów uzupełniających do rad gmin oraz referendum lokalnych (rozdział 75109) w wysokości 33,5 tys. zł (0,4% ogółu),
- referendum ogólnokrajowego (rozdział 75110) w wysokości 223,2 tys. zł, (2,4% ogółu).

Z rezerwy wykorzystano 7718,2 tys. zł (84,3%), z czego 6613,3 tys. zł przeznaczono na dotacje dla jednostek samorządu terytorialnego (j.s.t.), a 1104,9 tys. zł na wydatki Delegatury KBW. Przyczyną niewykorzystania pozostałych środków finansowych były głównie niższe niż szacowano koszty organizacji wyborów poniesione przez j.s.t. Delegatura oszacowała koszty przeprowadzania wyborów na podstawie wskaźników przekazanych przez Centralę KBW.

(akta kontroli str. 6-23, 164, 169-172, 371-376, 547-549)

13 października 2023 r. Delegatura wystąpiła o zmniejszenie środków z rezerwy celowej o kwotę 2056,9 tys. zł, które zostało dokonane decyzją Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 13 października 2023 r. Ponadto w dniach 25 listopada 2023 r. i 21 grudnia 2023 r. na wniosek delegatury KBW dokonano blokad środków w kwocie 1438,5 tys. zł.

Badanie wydatkowania 5686,7 tys. zł, tj. 61,8%, ze środków z rezerwy celowej nie wykazało nieprawidłowości. Wnioskowanie o środki finansowe było zasadne i celowe. Przyznane środki wykorzystano zgodnie z przeznaczeniem.

(akta kontroli str. 530-532)

⁵ Poz. 17 – środki na finansowanie przez Krajowe Biuro Wyborcze ustawowo określonych zadań dotyczących wyborów i referendum.

Blokowanie wydatków

Szef Krajowego Biura Wyborczego w dniach 25 listopada 2023 r. i 21 grudnia 2023 r. sześcioma decyzjami⁶ dokonał blokady planowanych wydatków Delegatury na łączną kwotę 1438,5 tys. zł, w tym: w rozdziale 75108 (wybory do Sejmu i Senatu) kwotę 1397,2 tys. zł, w rozdziale 75109 (wybory uzupełniające do rad gmin i referenda lokalne) kwotę 1,3 tys. zł oraz w rozdziale 75110 (referendum ogólnokrajowe) kwotę 40 tys. zł.

(akta kontroli str. 165, 171-172)

Szczegółowe badanie blokowania środków z jednej decyzji nr 11.4143.12.3.2023.BD z dnia 25 listopada 2023 r. na kwotę 1165,2 tys. zł (81% kwoty dokonanych blokad) wykazało, że blokady dokonano w wyniku nadmiaru posiadanych środków, które były przeznaczone na dotację do gmin na wypłatę diet dla mężów zaufania w związku z wyborami do Sejmu i Senatu. Wniosek w Informatycznym Systemie Obsługi Budżetu Państwa Trezor został złożony przez Delegaturę dopiero w dniu 17 listopada 2023 r., co przedstawiono w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*. Decyzja w sprawie blokowania wydatków została podpisana przez Szefa KBW 25 listopada 2023 r.

(akta kontroli str. 166-167, 557-558)

Dotacje

W 2023 r. Delegatura KBW przekazała j.s.t. dotacje celowe na realizację zadań bieżących z zakresu administracji rządowej w łącznej wysokości 6 788,9 tys. zł, w tym:

- 175,7 tys. zł na prowadzenie stałego rejestru wyborców,
- 6552,8 tys. zł na organizację i przeprowadzenie wyborów do Sejmu i Senatu,
- 25,3 tys. zł na organizację i przeprowadzenie wyborów uzupełniających do rad gmin, rad powiatów i sejmików województw, wyborów wójtów, burmistrzów i prezydentów miast oraz referenda gminne, powiatowe i wojewódzkie,
- 35,1 tys. zł na organizację i przeprowadzenie referendum ogólnokrajowego.

(akta kontroli str. 153-154, 169, 170, 371-376)

Badaniem objęto wydatki na dotacje udzielone sześciu gminom, w łącznej wysokości 651,3 tys. zł (9,6% przekazanych dotacji), z przeznaczeniem na organizację i przeprowadzenie wyborów do Sejmu i Senatu. Dotacje zostały naliczone w prawidłowych wysokościach, przy zastosowaniu wskaźników kalkulacyjnych ustalonych przez Szefa Krajowego Biura Wyborczego. Dotacje zostały przekazane w terminach i kwotach umożliwiających realizację dotowanych zadań. J.s.t. terminowo przekazały do Delegatury sprawozdania z wykorzystanych dotacji oraz sprawozdania Rb-50 o dotacjach i wydatkach związanych z wykonywaniem zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych. Niewykorzystane środki w łącznej wysokości 4,8 tys. zł gminy zwróciły do Delegatury KBW w terminie przewidzianym w art. 168 ust. 6 uofp, tj. do 31 stycznia roku następnego po otrzymaniu dotacji.

(akta kontroli str. 377-463, 533-538)

Nadzór i kontrolę wykorzystani przekazywanych dotacji weryfikowano poprzez składane przez j.s.t. dokumenty, w tym sprawozdania z wykorzystania dotacji,

⁶ Decyzje z dnia 25 listopada 2023: Nr 11.4143.12.9.2023.BD na kwotę 0,2 tys. zł, Nr 11.4143.12.2.2023.BD na kwotę 200,3 tys. zł, Nr 11.4143.12.3.2023.BD na kwotę 1 165,2 tys. zł, Nr 11.4143.12.4.2023.BD na kwotę 40 tys. zł. Decyzje z dnia 21 grudnia 2023 r.: Nr 11.4143.12.24.2023.BD na kwotę 1,1 tys. zł oraz Nr 11.4143.12.18.2023.BD na kwotę 31,7 tys. zł.

sprawozdania Rb-50 o dotacjach i wydatkach związanych z wykonaniem zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych j.s.t. ustawami, oraz dokonywane kontrole z wykorzystania dotacji.

W 2023 r. delegatura KBW przeprowadziła 73 kontrole prawidłowości wykorzystania dotacji celowych, z tego 67 kontroli w zakresie realizacji zadań związanych z prowadzeniem i aktualizacją rejestru wyborców (dotyczy dotacji udzielonych w 2022 r.), pięć w zakresie organizacji i przeprowadzenia uzupełniających wyborów samorządowych oraz jedną w zakresie organizacji i przeprowadzenia referendum lokalnego (dotyczy dotacji udzielonych w 2023 r.). Jak wskazała Dyrektor Delegatury, kontrole dotacji przyznanych w 2023 r. na prowadzenie rejestru wyborców oraz organizację wyborów do Sejmu i Senatu i referendum ogólnokrajowego zostaną przeprowadzone w trakcie 2024 r., gdyż ostateczny termin rozliczenia tych dotacji zgodnie z art. 168 ust. 1 uofp upłynął 31 stycznia 2024 r. W wyniku przeprowadzonych kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości w wydatkowaniu przyznanych środków.

(akta kontroli str. 464-518)

Wydatki na świadczenia na rzecz osób fizycznych

W 2023 r. wydatki na świadczenia na rzecz osób fizycznych wyniosły 1,8 tys. zł, stanowiły 100% planu po zmianach. Poniesione zostały na dopłaty do zakupu okularów korekcyjnych dla trzech pracowników.

(akta kontroli str. 153-154, 541-542)

Wydatki bieżące

Wydatki bieżące Delegatury w 2023 r. wyniosły 9167,3 tys. zł i stanowiły 86% planu po zmianach, i były wyższe od wydatków poniesionych w 2022 r. o 7775,1 tys. zł (o 658%). Główne tytuły wydatków bieżących stanowiły dotacje dla j.s.t – 6788,9 tys. zł (74%), wynagrodzenia i pochodne – 1226,7 tys. zł (13,3%), wynagrodzenia dla komisarzy, urzędników wyborczych oraz bezosobowe – 678,9 tys. zł (7,4%) oraz zakupy towarów i usług – 447,3 tys. zł (4,8%).

(akta kontroli str. 153-154)

Przeciętne zatrudnienie w Delegaturze KBW w 2023 r. wynosiło dziewięciu pracowników i było takie samo jak w roku poprzednim. Wydatki na wynagrodzenia wyniosły 1030,5 tys. zł, stanowiły 99,9% planu po zmianach i były o 27% wyższe niż w roku ubiegłym. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w 2023 r. na jednego pełnozatrudnionego wynosiło 9541,78 zł i było o 2045,76 zł (tj. o 27%) wyższe niż w 2022 r. Wynikało to z faktu wypłaty dodatków wyborczych dla pracowników w związku z realizacją wyborów do Sejmu i Senatu oraz referendum ogólnokrajowego. Dodatki te w łącznej kwocie 149 tys. zł pochodziły z otrzymanych rezerw celowych na przeprowadzenie wyborów.

(akta kontroli str. 173-175, 178-179, 338-340)

Wydatki na wynagrodzenia bezosobowe wyniosły 651,9 tys. zł, z czego 145,7 tys. zł poniesiono na wynagrodzenia dwóch komisarzy wyborczych, 429 tys. zł dla 70 urzędników wyborczych (wynagrodzenia te wyliczono zgodnie z art. 166 § 6 w zw. z art. 119 § 3 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. Kodeks Wyborczy⁷). Pozostała kwota 104,2 tys. zł dotyczyła umów zlecenia dla 77 osób zatrudnionych przy organizacji wyborów. Wszystkie umowy zawarto na okres poniżej trzech miesięcy. W 2023 r. delegatura KBW nie zatrudniała pracowników na podstawie umowy zlecenia lub w innej formie niż umowa o pracę.

(akta kontroli str. 176-177)

---

⁷ Dz. U. z 2023 r. poz. 2408.

W 2023 r. Delegatura KBW nie planowała i nie realizowała wydatków majątkowych.

(akta kontroli str. 529)

Szczegółowym badaniem objęto realizację 21 wydatków bieżących w kwocie 872,9 tys. zł, tj. 9,5% wydatków ogółem Delegatury. Próba wydatków została wylosowana metodą monetarną⁸. W wyniku przeprowadzonego badania stwierdzono, że wydatków dokonywano zgodnie z obowiązującymi przepisami, w granicach kwot określonych w planie finansowym i w prawidłowej wysokości, w sposób celowy i oszczędny, na zakupy i usługi służące realizacji celów jednostki.

Objęte kontrolą dokumenty zostały rzetelnie opisane, sprawdzone pod względem merytorycznym, formalno-rachunkowym, zadekretowane i zatwierdzone do zapłaty, a także zweryfikowane przez głównego księgowego Delegatury. Wydatki objęte badaniem zostały uregulowane w terminie.

(akta kontroli str. 153-154, 301-303)

W 2023 r. Delegatura KBW udzieliła 40 zamówień o wartości nieprzekraczającej 130 tys. zł, na łączną kwotę 192 tys. zł oraz jedno zamówienie na kwotę 281,8 tys. zł zwolnione ze stosowania ustawy z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych⁹ na podstawie art. 11 ust. 4 pkt 4. Zamówienie dotyczyło zakupu kart do głosowania.

Szczegółowym badaniem objęto zamówienie na zakup kart do głosowania. Zamówienie zostało udzielone z zachowaniem zasad określonych w zarządzeniu Szefa Krajowego Biura Wyborczego Nr 24/2020 z 31 grudnia 2020 r. w sprawie udzielania przez KBW zamówień publicznych, których wartość nie przekracza kwoty 130 tys. zł, tj. po przeprowadzeniu rozeznania rynku, na podstawie ofert przedstawionych przez potencjalnych wykonawców oraz po zatwierdzeniu informacji w sprawie udzielenia zamówienia poza procedurą zamówień publicznych przez Dyrektora Delegatury. Przy wyborze oferty kierowano się najniższą ceną. Wpłynęły dwie oferty. Zgodnie z przyjętym kryterium wybrano najkorzystniejszą ofertę.

(akta kontroli str. 235-247, 266-287)

Dyrektor Delegatury 13 lutego 2024 r. przedłożyła do Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych roczne sprawozdanie o udzielonych zamówieniach, o którym mowa w art. 82 upzp. Delegatura sporządziła plan zakupów na 2023 r., który stanowił podstawę do sporządzenia planu postępowań o udzielenie zamówień opracowanego przez centralę KBW. Na stronie internetowej Delegatury zamieszczano odnośnik do planu na stronie KBW.

(akta kontroli str. 248-265)

Zobowiązania

Zobowiązania Delegatury KBW na koniec 2023 r. wyniosły 76,2 tys. zł i w porównaniu do stanu na koniec 2022 r. były wyższe o 8,5 tys. zł (tj. 12,5%).

Wynikały one z naliczenia dodatkowego wynagrodzenia za 2022 r. i pochodnych (72,5 tys. zł) oraz zakupu energii oraz usług pozostałych (w kwocie 3,7 tys. zł) i były zgodne z ewidencją księgową oraz rocznym sprawozdaniem Rb-28 z wykonania planu wydatków za 2023 r.

⁸ Doboru próby wydatków dokonano na podstawie wygenerowanych z systemu księgowego zapisów i dowodów księgowych odpowiadających wydatkom pozapłacowym na kwoty wyższe niż 1000 zł, za okres od stycznia do grudnia 2023 r.

⁹ Dz. U z 2023 r. poz. 1605, ze zm. Dalej: upzp.

W Delegaturze KBW nie wystąpiły zobowiązania wymagalne, wydatki z tytułu odsetek od nieterminowo regulowanych zobowiązań oraz wydatki niewygasające.

(akta kontroli str. 397-315)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następującą nieprawidłowość:

Delegatura KBW nie poinformowała niezwłocznie Centrali KBW o nadmiarze posiadanych środków w kwocie 1165,2 tys. zł z rezerwy celowej na dotacje przekazywane dla j.s.t. na wypłaty diet dla mężów zaufania, co było działaniem nierzetelnym. Informację wstępną o liczbie wydanych zaświadczeń dla mężów zaufania Delegatura pozyskała 22 października 2023 r., a 23 października 2023 r. przekazała j.s.t. dotacje na ten cel. Wniosek o blokadę środków w systemie Trezor na kwotę 1165,2 tys. zł Delegatura złożyła 17 listopada 2023 r., tj. 25 dni po powzięciu informacji o kwocie niewykorzystanych środków. Blokada środków została dokonana przez Centralę KBW 25 listopada 2023 r. decyzją nr 11.4143.12.3.2023.BD. Stosownie do instrukcji realizacji procesów modułu systemu TREZOR 3.0 dotyczącej *decyzji blokującej środki na wydatki budżetowe dysponenta i korekta decyzji blokującej środki na wydatki budżetowe dysponenta na poziomie dysponenta 3 stopnia* dysponent 3 stopnia, nie będący jednocześnie dysponentem części, który zamierza dokonać blokady środków, inicjuje proces wydania decyzji blokującej poprzez złożenie wniosku o jej wydanie.

(akta kontroli str. 166-167, 552-567)

Dyrektor delegatury wyjaśniła, że wstępna informacja o wydanych zaświadczeniach dla mężów zaufania, wpisana do protokołów głosowania przez obwodowe komisje wyborcze jest dostępna w systemie informatycznym obsługującym wybory WOW. Centrala KBW posiadała wgląd do wszystkich danych znajdujących się w systemie WOW. Dane wpisane w protokole w systemie WOW były następnie wstępnie weryfikowane przez gminy, ale różnice były niewielkie. Centrala KBW знаła zatem stopień wykorzystania środków, nie tylko w Delegaturze w Nowym Sączu, ale we wszystkich delegaturach w całym kraju. Dyrektor Zespołu Finansowego w Centrali KBW wyznaczyła dzień 17 listopada 2023 r. jako termin sporządzenia wniosku o blokady przez wszystkie delegatury, gdyż zgodnie z art. 170 uofp do 15 listopada istnieje jeszcze możliwość zwiększania dotacji dla gmin, np. w przypadku, gdyby okazało się, że zgłosiły się osoby uprawnione do wypłaty diety, wcześniej nie ujęte w protokole. Delegatura z Nowym Sączu zgodnie z poleceniem sporządziła wniosek o blokadę w dniu 17 listopada 2023 r., a decyzja blokująca została wydana przez Szefa KBW w Warszawie w dniu 25 listopada 2023 r.

(akta kontroli str. 166-167, 552-553)

NIK zwraca uwagę, że stosownie do art. 68 ust. 2 pkt 6 uofp jednym z celów kontroli zarządczej jest efektywność i skuteczność przepływu informacji. Zgodnie ze standardem D.18 kontroli zarządczej dla sektora finansów publicznych¹⁰ w jednostce należy zapewnić efektywny system wymiany ważnych informacji z podmiotami zewnętrznymi mającymi wpływ na osiąganie celów i realizację zadań. W przypadku gdy blokowanie środków następuje z powodu nadmiaru posiadanych środków, to mogą one być przeznaczone na nową rezerwę celową, którą przeznacza się na sfinansowanie zobowiązań Skarbu Państwa lub na cele osobno wskazane w ustawie budżetowej (art. 177 ust. 6 i 7 uofp). W sytuacji gdy dysponent niższego rzędu nie informuje na bieżąco dysponenta głównego o nadmiarze środków, które powinny

¹⁰ Komunikat nr 23 Ministra Finansów w sprawie standardów kontroli zarządczej dla sektora finansów publicznych (Dz. Urz. MF Nr 15, poz. 84).

zostać zablokowane, to nie mogą one być zawsze efektywnie wykorzystane na inny cel, a według art. 162 pkt 3 uofp dokonywanie wydatków następuje w sposób celowy i oszczędny.

NIK nie podziela argumentu, że do wypłaty mogą się zgłosić osoby uprawnione do wypłaty diety nieujęte w protokole. Zgodnie z art. 103aa § 3 i 6 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. – Kodeks wyborczy¹¹ przewodniczący obwodowej komisji wyborczej prowadzi ewidencję czasu przebywania mężów zaufania w lokalu wyborczym oraz wydaje zaświadczenie mężom zaufania, którzy spełnili warunki konieczne do wypłaty diety. Zaświadczenie jest sporządzane w dwóch egzemplarzach, z których jeden otrzymuje mąż zaufania, a drugi stanowi dokument z wyborów. W sytuacji gdyby doszło do pomyłki w protokole głosowania dotyczącej liczby mężów zaufania, którym wydano zaświadczenie stwierdzające spełnienie warunków niezbędnych do wypłaty diety, to raczej byłyby to przypadki jednostkowe i nieusprawiedliwiające zatrzymanie tak wysokiej kwoty niewykorzystanych środków na ewentualne zwiększenie dotacji dla gmin.

OCENA CZĄSTKOWA

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie wykonanie w 2023 r. planu finansowego wydatków Delegatury KBW. Objęte badaniem wydatki zostały poniesione w sposób zgodny z zasadami określonymi w ustawie o finansach publicznych. Sprawowano rzetelny nadzór nad wykorzystaniem i rozliczeniem przekazanych dotacji. NIK jako działanie nierzetelne ocenia wprowadzenie do systemu Trezor wniosku o nadmiarze środków z rezerwy celowej na dotacje przekazywane dla j.s.t. na wypłaty diet dla mężów zaufania po upływie 25 dni od dnia uzyskania informacji o skali wykorzystania środków na ten cel. Nieprawidłowość ta nie miała jednak wpływu na ocenę wykonania planu finansowego wydatków.

OBSZAR

3. Sprawozdawczość

Opis stanu faktycznego

Kontrolą objęto prawidłowość sporządzania przez Dyrektora KBW rocznych sprawozdań za 2023 r.:

- o stanie środków na rachunkach bankowych państwowych jednostek budżetowych (Rb-23),
- z wykonania planu dochodów budżetowych (Rb-27),
- z wykonania planu wydatków budżetu państwa (Rb-28),
- z wykonania wydatków budżetu państwa oraz budżetu środków europejskich w układzie zadaniowym (Rb-BZ1).

Kontrolą poprawności sporządzenia objęto również sprawozdania w zakresie operacji finansowych za IV kwartał 2023 r. o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji (Rb-Z).

(akta kontroli str. 305-320, 323-339)

Kwoty wykazane w sprawozdaniach były zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej oraz dokumentacji źródłowej poświadczającej istnienie danej należności. Stosowany system kontroli zarządczej zapewniał w sposób racjonalny prawidłowość i rzetelność sporządzania sprawozdań. Wyżej wymienione sprawozdania zostały sporządzone terminowo i prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym.

(akta kontroli str. 321, 523-527)

Stwierdzone nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

¹¹ Dz. U. z 2023 r. poz. 2408.

OCENA CZĄSTKOWA

Najwyższa Izba Kontroli opiniuje pozytywnie sporządzone przez kontrolowaną jednostkę sprawozdania budżetowe za 2023 r. oraz sprawozdanie w zakresie operacji finansowych za IV kwartał 2023 r. Zostały one sporządzone terminowo, a dane w nich zawarte wynikały z ewidencji księgowej.

V. Uwagi i wnioski

Uwagi Najwyższa Izba Kontroli nie formułuje uwag.

Wnioski W związku ze stwierdzoną nieprawidłowością, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, przedstawia następujący wniosek:

Podjęcie działań w celu niezwłocznego wprowadzania do systemu Trezor wniosków o blokadę niewykorzystanych środków.

VI. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie¹² umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Krakowie. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 21 od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosku pokontrolnego oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Kraków, 25 marca 2023 r.

DYREKTOR
Najwyższej Izby Kontroli
Delegatury w Krakowie
Jolanta Stawska
/podpisano elektronicznie/

Kontroler
Łukasz Chudzik
Specjalista kontroli państwowej
/podpisano elektronicznie/

¹² Najwyższa Izba Kontroli zwraca się z prośbą o zgłaszanie, w miarę możliwości, zastrzeżeń opatrzonych kwalifikowanym podpisem elektronicznym, na adres elektronicznej skrzynki podawczej (ePUAP) NIK lub na adres mailowy NIK wskazany w stopce na pierwszej stronie niniejszego wystąpienia. W przypadku zaś nadania pisma z zastrzeżeniami (pisma opatrzonego własnoręcznym podpisem) w placówce pocztowej operatora wyznaczonego, NIK zwraca się z prośbą o dodatkowe przekazanie skanu tych zastrzeżeń na ww. adres mailowy.